

Besvarelse fra Kommunerne i Syddanmark på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding for tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab

19. april

2023

Social- og Boligstyrelsen udsendte den 27. september 2022 en Central Udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab, fordi de er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig koordinerer og samarbejder om anvendelse og dermed opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser til målgruppen.

Det er denne Centrale Udmelding, der er baggrunden for nærværende notat.

INDHOLD

1. KONKLUSION	1
2. INDLEDNING	2
2.1 Social- og Boligstyrelsens definition af indsatsen/målgruppen	2
2.2 Proces og metode	2
3. TEMA 1: BESKRIVELSE AF AKTUELLE INDSATSER	3
3.1 Formål med beskrivelsen	3
3.2 De syddanske kommuners koordination og samarbejde om højt specialiserede tegnsprogsindsatser	3
4. TEMA 2: FORSLAG TIL FREMADRETTEDE INDSATSMODELLER	4
4.1 Formål med beskrivelsen	4
4.2 De syddanske kommuners fremadrettede tilrettelæggelse og organisering af indsatsen	4

1. KONKLUSION

Generelt vurderes målgruppen at være meget lille.

Dog oplever Fredericia Kommune og omkringliggende kommuner at familier med et barn/ung med varigt høretab flytter til området for at give barnet/den unge mulighed for at gå i skole på Fredericiaskolen (CFH) og samtidigt bo hjemme.

Opgaverne omkring børn og unge med varigt høretab varetages af PPR-ene som samarbejder med de højt specialiserede tilbud CFH Fredericiaskolen og Center For Døve samt Høreklivkerne på AUH og OUH.

Det er vigtigt at fastholde specialiserede tilbud til målgruppen og at tilbuddene fortsat kan tilrettelægge indsatserne og tilpasse kapaciteten. Der er i de syddanske kommuner ingen planer om at ændre på tilrettelæggelsen af indsatserne for børn og unge med tegnsprogsbehov.

Socialdirektørforum finder der aktuelt er tilstrækkelig grad af koordination og samarbejde i forhold til anvendelse og opretholdelse af det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser. Der henvises til relevante lands-/landsdelsdækkende tilbud, hvis barnet/den unge har behov for indsatsen.

Socialdirektørforum følger belægningen på Fredericiaskolen og det tilhørende elevhjem tæt.

KL's koordinationsforum følger løbende udviklingen i kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud, som er helt eller delvist objektivt finansierede.

Socialdirektørforum i Syddanmark ser frem til den videre dialog med Socialstyrelsen.

2. INDLEDNING

Social- og Boligstyrelsen udsendte d. 27. september 2022 en Central Udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab. Social- og Boligstyrelsen kan udsende Centrale Udmeldinger på målgrupper og særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner eller regioner for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud.

Social- og Boligstyrelsen udsendte den Centrale Udmelding vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab, forbi de er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig grad koordinerer og samarbejder om at anvende og dermed opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser.

Efter afrapportering til Social- og Boligstyrelsen vil følge en dialog mellem styrelsen og kommunalbestyrelserne med henblik på at kortlægge, hvorvidt der på regionalt og nationalt plan er en tilstrækkelig koordination om at anvende og dermed opretholde højt specialiserede tegnsprogsindsatser til målgruppen.

Nærværende afrapportering samler besvarelser for kommunerne i Syddanmark.

2.1 Social- og Boligstyrelsens definition af indsatsen/målgruppen

Indsatsen/målgruppen beskrives i den Centrale Udmelding som *tegnprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab*. Social- og Boligstyrelsen angiver i den Centrale Udmelding, at:

Den centrale udmelding omfatter børn og unge med varigt høretab med behov for højt specialiserede tegnsprogsindsatser, der ikke profiterer af høreteknologi og Cochlear Implant (CI), og som derfor har eller kunne have stor gavn af at have dansk tegnsprog som første- eller andetsprog. De højt specialiserede tegnsprogsindsatser kræver koordinering og planlægning på tværs af kommunerne og regionerne samt landsdækkende koordinering.

2.2 Proces og metode

Social- og Boligstyrelsen har anmodet om, at kommunerne i Syddanmark dels beskriver deres koordination og samarbejde på tværs af regioner og på landsplan, dels at de beskriver den fremadrettede tilrettelæggelse af punktskriftindsatser. For at kunne beskrive dette arbejde bedst muligt har kommunikationscentre via spørgeskema svaret på styrelsens spørgsmål. Endvidere har der været dialog med ledelsen af Center for Høretab, Fredericiaskolen (CFH), der løser opgaven for de fleste af kommunerne. Efterfølgende er der afviklet dialogmøder med deltagelse af kommunale chefer, hvor der var fokus på anmodningens tema 2: Forslag til fremadrettede indsatser.

Efter besvarelse af spørgeskemaerne og dialogmødet har der været følgende proces:

- Udkast til afrapportering på Social- og Boligstyrelsens Centrale Udmelding er sendt til kommentering kommunikationscentre i Syddanmark
- Afrapporteringen er behandlet i Socialdirektørforum og K22
- Afrapporteringen er godkendt i KKR Syddanmark 20. juni 2023

Nedenfor beskrives koordination og samarbejde i Syddanmark samt den fremadrettede tilrettelæggelse af indsatsen med udgangspunkt i Social- og Boligstyrelsens Centrale Udmelding og de to temaer heri.

3. TEMA 1: BESKRIVELSE AF AKTUELLE INDSATSER

3.1 Formål med beskrivelsen

Social- og Boligstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Hvordan koordinerer og samarbejder kommunerne i regionen samt på tværs af regioner og på landsplan om højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab? Herunder også:

- 1) Hvordan koordineres i forbindelse med forskellige overgange i barnet og den unges liv (fx mellem førskoletilbud og skole, mellem skole og ungdomsuddannelse mv.)?*
- 2) Hvordan koordineres tegnsprogsindsatser og kapacitet med det stedlige kommunikationscenter og det relevante landsdækkende tilbud (fx i forbindelse med forskellige overgange)?*

Hvilke formelle samarbejdsaftaler eller lignende eksisterer der aktuelt for varetagelsen af højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab?

3.2 De syddanske kommuners koordination og samarbejde om højt specialiserede tegnsprogsindsatser

Generelt vurderes målgruppen meget lille.

Fredericia Kommune og omkringliggende kommuner oplever at familier med et barn/ung med varigt høretab flytter til området for at give barnet/den unge mulighed for at gå i skole på Fredericiaskolen (CFH) og samtidigt bo hjemme.

Opgaverne omkring børn og unge med varigt høretab varetages af PPR-ene som samarbejder med de højt specialiserede tilbud CFH Fredericiaskolen og Center For Døve samt Hørelinikerne på AUH og OUH.

Overgange i barnets og den unges liv vurderes for elever, der er indskrevet på CFH i forbindelse med konferencer, revisitationsmøder eller ved behov. Ved overgang til ungdomsuddannelse samarbejdes med STU konsulent.

4. TEMA 2: FORSLAG TIL FREMADRETTEDE INDSATSMODELLER

4.1 Formål med beskrivelsen

Social- og Boligstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Hvordan vil kommunerne tilrettelægge den fremadrettede tegnsprogsindsats, så der sikres en tilstrækkelig grad af koordination og samarbejde i forhold til anvendelse og opretholdelse af det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab? Herunder også:

- 1) Hvordan sikres det fremadrettet, at der på tværs af kommunerne i regionen er det fornødne udbud af højt specialiserede tegnsprogsindsatser?*
- 2) Hvordan sikres det fremadrettet, at børn og unge med et varigt høretab i alle dele af landet imødekommes i deres behov for undervisning og fastholdelse i brug af tegnsprog?*

Hvilke konkrete tiltag påtænker kommunerne i regionen og/eller på tværs af regionerne at iværksætte for at sikre, at der er de fornødne højt specialiserede tegnsprogsindsatser til stede til målgruppen?

Hvilke eventuelle udfordringer oplever kommunerne i regionen i forhold til højt specialiserede tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab, som ikke er beskrevet i den centrale udmelding? Herunder også:

- 1) Hvilke forslag har kommunerne i regionen på at løse disse øvrige udfordringer?*
- 2) Hvilke tiltag har kommunerne i regionen selv mulighed for at iværksætte*

Nedenfor følger de syddanske kommuners svar på anmodningen om beskrivelse af tema 2.

4.2 De syddanske kommuners fremadrettede tilrettelæggelse og organisering af indsatsen

Det er vigtigt at fastholde specialiserede tilbud til målgruppen og at tilbuddene fortsat kan tilrettelægge indsatserne og tilpasse kapaciteten. Der er i de syddanske kommuner ingen planer om at ændre på tilrettelæggelsen af indsatserne for børn og unge med tegnsprogsbehov.